

Udkast til Lov om Ægteskabs Indgaaelse og Opløsning.

Ved Overretssagfører Astrid Rickmann.

(Fortsat).

Lysning og Ægtevielse. Medens der nu, forinden et Ægteskab indgaas, hvis der ikke løses Kongebrev, skal foretages enten Lysning eller Tinglæsning, henholdsvis før kirkelig og før borgerlig Vielse, indfører Udkastet en Lysning, der er fælles for begge Arter af Vielse. Lysningen begæres hos Giftefogden eller hos Præsten, og den foregaar ikke fra Prædikestolen, men ved offentligt Opslag, der sker baade, hvor Brudgommen og hvor Bruden bor; Opslaget sker paa Kirken, hvis Lysningen udfærdiges af Præsten, ellers paa Raadhuset eller et lignende Sted. Vielsen kan ikke finde Sted, før der er forløbet 14 Dage, efter at Lysningen er opslaaet (Lysningsfristen), men paa den anden Side kan Vielse ikke mere foretages paa Grundlag af en stedfunden Lysning, hvis der er hengaaet mere end 3 Maaneder efter Lysningsfristens Udløb. Forinden Lysningen kan foretages, skal Brudefolkene tilvejebringe de af Loven krævede Bevisligheder for, at Ægteskabets betingelserne er til Stede.

Udkastet foreslaar den nye Regel, at det skal staa Parterne frit for at vælge, om de vil kirkelig vies eller borgerlig vies. Nu kan Parterne kun blive borgerlig viede, naar i alt Fald den ene af dem staar uden for Folkekirken; efter den nye Regel kan de altsaa forlange borgerlig Vielse, selv om de begge er Medlemmer af Folkekirken. Den borgerlige Vielse skal foretages af „Giftefogden“, en ny Betegnelse, Udkastet indfører i Analogi med Sognefoged, Brandfoged o. s. v. Giftefogden er i København og Købstæderne Øvrigheden, medens Hvervet paa Landet er et borgerligt Ombud, idet en Giftefoged skal beskikkes i hver Kommune for 4 Aar ad Gangen af Amdsraadet efter Sogne- raadets Indstilling. Ægtefællerne skal have Adgang til at faa et ved borgerlig Vielse indgaaet Ægteskab kirkelig velsignet efter Af-

tale med en Præst i Folkekirken. Man tør dog vist betragte det som givet, at de Brudefolk, der ønsker Kirkens Velsignelse, i de allerfleste Tilfælde vil lade Præsten foretage selve Vielsen.

Ægteskabs Omstødelse. Skønt Brudefolkene ved Begæring af Lysningen skal fremskaffe Bevisligheder for, at Ægteskabets betingelserne er til Stede, kan det dog vise sig senere, at de ikke alle har været til Stede, men at der kan mangle Betingelser af en saadan Betydning, at enten det offentlige i Samfundets Interesse eller Parten, navnlig fordi han er ført bag Lyset, maa have Ret til at protestere mod Ægteskabets Opretholdelse. Som saadanne Tilfælde nævner Udkastet, at Parterne er saa nær beslægtede, at Ægteskab mellem dem er absolut forbudt, at den ene Part er bunden ved tidligere Ægteskab („Tvegifte“), at der foreligger Vildfarelse m. H. t. forskellige væsentlige Omstændigheder eller foreligger Svig eller Tvang. Omstødelsen foregaar ved Dom, og Ægteskabet regnes i sine Retsvirkninger (f. Eks. overfor Børnene) for Dommen som ethvert andet Ægteskab; det samme gælder efter Dommen undtagen paa de Punkter, hvor Udkastet udtrykkelig opstiller Særregler, og saadanne har man alene opstillet angaaende Formuefordelingen, Erstatningskrav og Underholdsret, samt delvis m. H. t. Navnet. Om dette giver Udkastet den nye Regel, at naar et Ægteskab omstødes, der er indgaaet til Trods for en Omstødelsesgrund, som var Hustruen bekendt ved Ægteskabets Indgaaelse, bliver det paa Mandens Forlangende i Dommen at udtale, at hun ikke længer maa bære hans Navn; samme Ret har Manden, naar Ægteskabet opløses ved Skilsmisse paa Grund af Forhold, for hvilke Hustruen væsentlig bære Skylden.

Separation og Skilsmisse. Dette er det Omraade af dansk Ægte-

skabslovgivning, hvor der trænges mest til nye Lovregler; der bygges nu væsentligst paa Regler i Chr. d. V.s Danske Lov og enkelte spredte senere Lovbestemmelser, og Reglerne om Meddelelse af Separation og Skilsmisse ved Bevilling er hovedsagelig udviklede gennem Administrationens Praksis. Ved en ny Lovgivning paa dette Omraade rejser det Spørgsmaal sig nødvendigvis, om man bør gøre Adgangen til Ophævelse af Ægteskabet vanskeligere eller lettere. Ved den første, Fremgangsmaade kan man maa- ske gøre Skilsmisserne færre, men om der derved vil skabes flere lykkelige Ægteskaber, er tvivlsomt; ved den anden Fremgangsmaade vil man, i alt Fald i de Tilfælde, hvor Ægtefællerne er enige om at ønske Ægteskabet opløst, komme i nærmere Overensstemmelse med den særlig hos de nordiske Folk i vor Tid gældende Opfattelse af Ægteskabet som grundet paa begge Parter Vilje.

Separation meddeles nu, naar begge Parter er enige om Separationen og om Vilkaarene, ved Overøvrighedens Bevilling, og hvis Parterne er uenige, ved Justitsministeriets Bevilling, for saa vidt der skønnes at være Grund dertil; saadan Grund er oftest Mandens Drikfældighed eller Mis- handling af Hustruen.

Udkastet bibeholder Separationsbevilling gennem Overøvrigheden, hvis Parterne er enige, og bestemmer videre, at Parterne, naar de har levet separeret 1 Aar, kan forlange Ægteskabet opløst ved Bevilling af Justitsministeriet, hvis de er enige om Skilsmissen og om Vilkaarene; har de levet separeret i 2 Aar, kan enhver af dem, selv mod den andens Vilje, kræve Bevillingen, og Justitsministeriet skal da kunne bestemme Vilkaarene. Ved disse Regler gives der altsaa Ægtefæller en ligefrem Ret til, naar de er enige, naar som helst at kræve Separation, og derefter, naar de har levet separeret 1